

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U100527

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-03-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіра Оксана Володимирівна

2. Sira Oksana Volodumirivna

Кваліфікація: д. т. н., 05.13.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 09.00.09

Назва наукової спеціальності: Філософія науки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-03-2021

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Хімія і біологія

Місце роботи здобувача: Державна установа "Державний інститут сімейної та молодіжної політики"

Код за ЄДРПОУ: 13684879

Місцезнаходження: вул. Десятинна, буд. 14, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 76.051.08

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 02.31

Тема дисертації:

1. Методологічний потенціал принципу коєволюції в сучасному екологічному пізнанні
2. Methodological Potential of the Principle of Coevolution in Modern Ecological Cognition

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню методологічного потенціалу принципу коєволюції в екологічному пізнанні та екологічно спрямованій практиці. З опорою на філософські та екологічні концепції, в яких розкривається зміст поняття коєволюції, визначено форми експлікації принципу коєволюції, що постають як: онтологічний принцип у загальнонауковій картині світу, як епістемологічний принцип інтерпретації, пояснення та розуміння явищ природи, суспільства та культури і як праксеологічний принцип людської діяльності та розвитку суспільства. Виявлено функції принципу коєволюції в науці (гносеологічна, евристична, методологічна, інтеграційна, інформаційна, світоглядна) та практиці (регулятивна, природоохоронна, освітньо-виховна, прогностична), які пов'язані з актуалізацією його методологічного потенціалу, зокрема для інтеграції природничого (екологічного) й гуманітарного (етичного) знання та екосупільної практики (розв'язання глобальних проблем людства та формування "сталого майбутнього").

Уточнено теоретичні засади становлення сучасного екологічного світогляду, зміст концепцій ноосфери і “сталого розвитку”. Розкрито значення методології синергетики у процесі філософсько-наукового пізнання соціоприродної коеволюції, з’ясовано відповідність коеволюційного підходу вимогам (критеріям) постнекласичної раціональності. На цьому принципі ґрунтуються екологічна діяльність, екологічна свідомість і екологічна етика. Він покладений в основу теоретико-світоглядних концепцій. Результати дисертації можуть бути корисними для подальшого дослідження проблем екології, міждисциплінарного знання та його філософських інтерпретацій, зокрема: можливостей, гуманістичного спрямування та свідомого ставлення до процесу коеволюції суспільства і природи на сучасному етапі становлення ноосфери, пошуку чітких орієнтирів для формування сценарію цивілізаційного розвитку. Висновки дослідження можуть бути використані у навчальному процесі для викладання курсів і спецкурсів з екологічної освіти, покликані формувати екологістське мислення і світогляд.

2. The dissertation is devoted to the research of the methodological potential of the principle of coevolution in ecological cognition and ecologically oriented practice. Based on philosophical and ecological concepts which reveal the meaning of the concept of coevolution, the forms of explication of the principle of coevolution are identified, which appear as an ontological principle in the general scientific picture of the world, as an epistemological principle of interpretation, explanation, and understanding of natural, social and cultural phenomena, human activity and social development. The functions of the principle of coevolution in science (epistemological, heuristic, methodological, integrational, informational, worldview) and practice (regulatory, environmental, educational, prognostic) are associated with the actualization of its methodological potential in particular for the integration of natural, humanitarian (ethical) knowledge and eco-social practice (solving global problems of mankind and forming a "sustainable future"). The theoretical bases of formation of the modern ecological world outlook, the maintenance of concepts of the noosphere, and "sustainable development" are specified. The significance of the methodology of synergetics in the process of philosophical and scientific cognition of socio-natural coevolution is revealed, the conformity of the coevolutionary approach to the requirements (criteria) of post-classical rationality is clarified. The results of the dissertation can be useful for further research of the environmental problem, interdisciplinary knowledge, and its philosophical interpretations, namely: opportunities of humanistic orientation and responsible attitude to the process of coevolution of society and nature during the modern period of establishment of the noosphere, finding clear guidelines for the formation of the scenario for civilization development. The conclusions of the study can be used in the educational process to teach courses in environmental education, designed to shape environmental thinking and worldview.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Манчул Богдана Василівна
2. Manchul Bohdana

Кваліфікація: к. філос. н., 09.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філянїна Неля Миколаївна
2. Filyanina Nelya Mikolaivna

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Наумкіна Олена Анатоліївна
2. Naumkina Olena Anatoliyvna

Кваліфікація: к.філос.н., 09.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Марчук Михайло Георгійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Марчук Михайло Георгійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.